

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту Закону України «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів» щодо унеможливлення порушень прав громадян в частині передбаченого в статті 58 Конституції України принципу незворотності дії в часі законів»

1. Обґрунтування необхідності прийняття законопроекту

Внесення запропонованих змін (доповнень) до пункту 34 частини 1 статті 7 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів» має ключове значення для правильного та об'єктивного висновку про наявність або відсутність у громадянина України статусу військовозобов'язаного, а відповідно – про правомірність відображення у відповідних реєстрах відомостей про його перебування на військовому обліку, а також для забезпечення належного ведення військового обліку громадян України.

Приписи статті 58 Конституції України, закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Оновлені вимоги щодо визначення статусу громадянина України «військовозобов'язаний» та відношення його до військового обов'язку, придатності до військової служби будуть сприяти захисту прав громадян України від неправомірного примусового призову на військову службу, оскільки не можуть застосовуватися до рішень (висновків) ВЛК та органів ведення військового обліку про непридатність до військової служби, виключення або зняття з військового обліку, прийнятих раніше.

На цей час законодавець виокремлює поняття «зняття з військового обліку» та «виключення з військового обліку». При цьому, при знятті з військового обліку Законом передбачено можливість повторного взяття військовозобов'язаного на такий облік. Раніше ж терміни «виключення» і «зняття» з військового обліку у зв'язку з визнанням непридатними до військової служби вписувались як синоніми. А оскільки закон не має мати зворотної дії в часі, громадяни, які до початку функціонування Реєстру були виключені або зняті з обліку у зв'язку з визнанням непридатними до військової служби, мають зберегти цей статус і тепер. І запропоновані зміни дозволять зберегти цей статус. І не дозволить представникам держави, які займаються мобілізаційною роботою, порушувати гарантований Конституцією принцип незворотності дії в часі законів і, ігноруючи наявний у громадян статус непридатного до військової служби, неправомірно повторно брати на військовий облік, в дивний спосіб,

багаторазово описаний і озвучений публічно навіть Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, іншими посадовцями, народними депутатами, правозахисниками та просто небайдужими громадянами, оформляти «придатність» і ганебно силою заганяти таких громадян в армію, що призводить лише до примноження наявних й без того багатьох проблем і в Силах оборони, і в тилу...

2. Цілі і завдання законопроекту

Основна ціль законопроекту – це усунення правової колізії при визначенні уповноваженими особами ведення військового обліку громадян України, коли громадянин України фактично не може фізично і не повинен мати статус «військовозобов'язаний», але визначене до початку функціонування Реєстру формулювання (в паперових військово-облікових документах) щодо його непридатності до військової служби із зняттям або виключенням з військового обліку ігнорується, в порушення ст. 58 Конституції України дію закону застосовують у зворотному часі, і таких громадян заганяють в армію просто «для плану», «для кількості», що призводить до примноження проблем і в самій армії, і в тилу, і в Україні в цілому.

Крім того, внесення таких змін буде сприяти правильному, об'єктивному та всебічному висновку про наявність або відсутність у громадянина України статусу військовозобов'язаного, а відповідно - правомірності відображення у відповідних реєстрах відомостей про його перебування на військовому обліку, забезпеченню належного ведення військового обліку громадян України.

3. Загальна характеристика та основні положення законопроекту

Проектом Закону України «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів» щодо унеможливлення порушень прав громадян в частині передбаченого в статті 58 Конституції України принципу незворотності дії в часі законів» пропонується доповнити пункт 34 частини 1 статті 7 названого закону даними «зняття або виключення з військового обліку у зв'язку з непридатністю до військової служби, включаючи такі відомості, які існували на час до початку створення та функціонування Реєстру», що забезпечить дотримання гарантованого Конституцією принципу незворотності дії в часі законів і унеможливить порушення прав громадян, які до початку функціонування Реєстру були визначені непридатними до військової служби у воєнний час із виключенням (або зняттям) з військового обліку. Також це зведе до мінімуму або унеможливить деякі корупційні ризики.

4. Стан нормативно-правової бази у даній сфері правового регулювання

Основними нормативно-правовими актами в даній сфері правового регулювання є Конституція України, Закон України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів».

5. Фінансово-економічне обґрунтування проекту Закону

Реалізація даного законопроекту не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

6. Запобігання корупції

У законопроекті відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень. Навпаки, ухвалення закону зведе до мінімуму або унеможливить деякі корупційні ризики.

7. Прогноз соціально-економічних наслідків прийняття проекту

Прийняття Закону України «Про внесення змін до статті 7 Закону України «Про Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів» щодо унеможливлення порушень прав громадян в частині передбаченого в статті 58 Конституції України принципу незворотності дії в часі законів» забезпечить дотримання гарантованого Конституцією принципу незворотності дії в часі законів, а також посприє зниженню градусу соціальної напруги в частині немудрих, по суті незаконних дій «представників держави» щодо громадян, які до початку функціонування Реєстру отримали статус непридатних до військової служби, з виключенням/зняттям з військового обліку.

Народний депутат України

Георгій Мазурашу (посв. №404)

